

**ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ МЕДИЧНИХ
КОЛЕДЖІВ**

Людмила Яковишена

Вінницький фаховий медичний коледж ім. акад. Д.К. Заболотного
м. Вінниця, Україна

У Національній доктрині розвитку освіти в Україні на період до 2021 року зазначено, що головна мета української системи освіти – створити умови для розвитку й самореалізації кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, здатного навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського в суспільства [2, с. 2].

Орієнтація України на Європейський освітній простір вимагає суттєвих змін у підготовці виробничих функцій працівника будь-якої сфери діяльності, а отже, і молодших медичних спеціалістів. Ученими було прогнозовано, що ХХІ століття спрямоване на тотальну комп'ютеризацію виробництва, розвиток інформаційних технологій.

Використанням ІКТ у освітньому процесі активно займаються такі дослідники, як от: В. Биков, Р. Гуревич, А. Гуржій, В. Уманець, І. Шахіна, Л. Шевченко тощо. Науковці в галузі методики фізики І. Бургун, В. Заболотний, Н. Мисліцька, С. Семеріков та ін. Вони приділяють увагу застосуванню ІКТ у підготовці майбутніх учителів природничо-наукових дисциплін. У працях зазначених дослідників наведені рекомендації, висновки стосовно використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі закладів вищої освіти. Певні питання професійної підготовки фахівців з використанням ІКТ відображені в роботах учених: Р. Гуревича, М. Драчук, Н. Ничкало, С. Сисоєвої.

Термін «інформаційні технології», як «сукупність методів і програмно-технічних засобів, об'єднаних в технологічний ланцюг, що забезпечує збирання, обробку, зберігання й відображення інформації з метою зниження трудозатрат у її

використанні, а також для підвищення її надійності і оперативності» [1, с.9] є нині синонімом терміну «комп'ютерні технології» або «інформаційні комп'ютерні технології».

У навчальному процесі студентів медичних коледжів ми виокремлюємо такі дидактичні можливості ІКТ: *індивідуалізація навчання*; комп'ютер здатен фіксувати всі етапи роботи студента під час практичних чи лабораторних занять та оцінювати їх; *ущільнення навчальної інформації*; *джерело додаткової інформації*. За допомогою персонального комп'ютера (ПК) студент має можливість швидко одержувати величезну кількість додаткової інформації, що не подається у підручниках; *управління пізнавальною діяльністю та формування у студентів творчих здібностей*. Використання методу проектів дає можливість відкрити творчі здібності кожного студента; *забезпечення зв'язку теорії з практикою*. Формує вміння застосовувати знання законів науки для розв'язування практичних завдань; *диференціація навчання*. Пристосовуючи зміст і процес навчання до індивідуальних можливостей студентів, дає можливість викладачу правильно визначати їхній навчальний рівень; *організація* проблемно-орієнтованих баз знань на основі реалізації структурно-функціональних предметних і міжпредметних зв'язків; підсилення емоційного фону навчання та забезпечення адекватного емоційного стану студентів; можливість створення реальної досліджуваної ситуації; формування загальної культури мислення; створення належних умов для самореалізації особистості; засіб оцінювання, обліку та реєстрації знань. Використовуючи тестові програми, можна досить ефективно й адекватно оцінити знання учнів; при можливості ПК може надати необхідні рекомендації щодо виправлення помилок [3, с. 119].

Сучасний стан розвитку ІКТ потребує трансформації системи освіти України, тобто гармонійне поєднання офлайн та онлайн-навчання (змішане навчання). Нинішні студенти хочуть навчатися мобільно, доступно, швидко та ефективно. Надати їм таку можливість – впроваджувати в освітній простір медичного коледжу змішане навчання, що потребує активного використання ІКТ.

В умовах епідемій та пандемії все більш актуальним є онлайн-навчання, організація якого, у першу чергу, залежить від сучасних інформаційних технологій. Таке навчання має низку недоліків і переваг та суттєво відрізняється від традиційного та змішаного.

Компанії-розробники пропонують значну кількість сервісів та платформ для онлайн-навчання: для підготовки до ЗНО (*Educational Era, Prometheus, Gioschool, Ilearn*); для онлайн конференцій (*Zoom, Google Meet, Hangouts, Skype, Webex*); інструменти для взаємодії зі студентами (*Classdojo, Classroom, Padlet*); для створення завдань (*Classtime, Kahoot, Quizlet, Learningapps, Moodle*). Важливим для ефективного онлайн-навчання є використання найбільш зручних платформ як для викладача, так і для студентів.

Наведемо сервіси та платформи, котрі ми використовуємо для забезпечення дистанційного навчання в період карантину на заняттях із природничо-наукових дисциплін:

1. *Zoom, Google Meet* – сервіс для відеоконференцій та вебінарів (використовуємо для проведення лекцій);
2. *Skype, Viber, Telegram* – сервіси для спілкування (індивідуальне листування або з групою студентів);
3. *LearningApps* – платформа для виконання інтерактивних вправ;
4. *Ilearn* – гейміфікована платформа для тих хто готується до ЗНО (використовується індивідуально);
5. *Classtime* – платформа для розробки онлайн тестування.

Ця платформа має низку переваг для викладача та є його «помічником»:

- а) можливість контролювати присутність студентів;
- б) можливість контролювати швидкість виконання завдань;
- в) забезпечує швидкий результат (не потрібно перевіряти вручну);
- г) можливість бачити помилки та робити висновки (якщо помилку допустила значна кількість студентів, то це питання потрібно ще раз допрацювати);
- д) налаштування тестів (обмеження в часі, перемішування порядку появи завдань на екрані та варіантів відповідей);

- е) широкий вибір типів завдань (питання – одна відповідь, питання – декілька відповідей, відповідність);
- ж) можливість використовувати на різних етапах вивчення теми;
- з) миттєвий зворотний зв'язок.

Переваги для студентів:

- а) можливість користуватися будь-яким гаджетом (смартфон, планшет, комп'ютер);
- б) миттєвий результат, можливість бачити помилки;
- в) можливість виконувати завдання у зручний час.

Вищезазначені програми, сервіси та платформи можна застосовувати за **умов**: відповідного технічного забезпечення навчальних кабінетів (мультимедійний проектор, комп'ютер чи планшет, відповідні навчальні програми); вільного доступу до мережі *Internet*; інформаційної культури викладача як «здатність ефективно використовувати інформаційні ресурси й засоби інформаційних комунікацій, а також застосовувати для цієї мети передові досягнення в галузі розвитку засобів інформатизації й інформаційних технологій» [10, с.196]; інформаційної культури студента – досконалого володіння засобами інформаційних комунікацій та вміння застосовувати їх у навчанні.

Таким чином використання ІКТ у процесі навчання природничо-наукових дисциплін у медичних коледжах **передбачає**:

- використання складних наочних демонстрацій у поясненні нового матеріалу, що сприяє інтенсифікації всіх рівнів освітнього процесу;
- самостійне відтворення студентами експериментів, які викладач демонстрував на занятті, багаторазове повторення демонстрацій, що підвищує ефективність та якість експериментально-дослідницької пізнавальної діяльності; підвищення мотивації навчання; розвиток творчого мислення студентів.

Використання ІКТ у процесі навчання природничо-наукових дисциплін у медичних коледжах **виокремлює завдання**: *формування* активної пізнавальної та розумової діяльності студентів; *вироблення* основних навичок спілкування всередині й за межами навчального колективу; *виключення* монологічного

викладу навчального матеріалу; створення сприятливої психологічної атмосфери на заняттях; створення можливостей для самостійної діяльності; формування навичок роботи з ІКТ; формування навичок самоаналізу, самооцінки, рефлексії.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Базурін В.М. Інтернет-технології у розвитку дослідницьких умінь майбутніх учителів математики і фізики. URL : <http://intkonf.org/bazurin-vm-internet-tehnologiyi-u-rozvitku-doslidnitskih-umin-maybutnih-uchiteliv-matematiki-i-fiziki/> (дата звернення: 6.05.2018).
2. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року *Наказ Президента №344/2013 від 25.06.2013 року.*
3. Яковишена Л. О. Формування фахової компетентності майбутніх молодших медичних спеціалістів у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін: дис ... докт. філ. : 13.00.04. Вінниця, 2021. 340 с.